

[Finansministeren.]

ved Betalingsaftaler oprindelig kun gyldig til Udgangen af 1946, men den er ved Lov af 13. December 1946 forlænget til Udgangen af 1947. Det, der tilsigtes med nærværende Lovforslag, er saaledes en yderligere Forlængelse af den sidstnævnte Gyldighedsfrist, og jeg skal i denne Anledning tillade mig at fremkomme med følgende Bemærkninger.

Under Krigen kom man ind paa den Praksis at afgive Statsgaranti over for Danmarks Nationalbank for Overtræk paa Clearingkontiene. Denne Praksis var tænkt som en midlertidig Foranstaltning, dikteret af de særlige Forhold, der raadede under Krigen, navnlig i Forholdet til Tyskland.

Som Følge af de internationale Valutaforhold er Vareomsætningen mellem Danmark og Udlandet endnu stadig underkastet Regulering, og Kontingenterne for Import og Eksport fastsættes af de paagældende Regeringer, saa at Nationalbanken ikke har større Indflydelse paa Beslutningerne. Dette medfører, at Betalingsforholdene med Udlandet endnu ligger saaledes, at det maa anses for nødvendigt, at der fortsat ydes Garanti over for Danmarks Nationalbank med Hensyn til de Tab, der maatte opstaa i Forbindelse med indgaaede Betalingsaftaler. Dette gælder ikke blot for Tab i Forbindelse med Tilgodehavender, saaledes som nævnt i Bemærkningerne til Loven af 30. Marts 1946, men ogsaa for Tab i Forbindelse med Gældsforpligtelser, idet Flertallet af de i Efterkrigstiden indgaaede Betalingsaftaler indeholder en Antidevalueringsbestemmelse, hvorefter Debitorlandet, saafremt dets Valuta forringes, skal tilpasse Saldobeløbet i Forhold til den Forringelse, der har fundet Sted.

Da de Forhold, som førte til Gennemførelsen og den senere Forlængelse af Loven af 30. Marts 1946, imidlertid stadig bestaar, og Regeringen derfor er af den Opfattelse, at det fortsat maa anses for nødvendigt, at Staten yder Garanti over for Danmarks Nationalbank for Tab paa saavel Tilgodehavender som Gældsforpligtelser i Forbindelse med de forskellige Betalingsarrangementer med Udlandet, foreslaas det, at Gyldighedsfristen for den hidtil gældende Bestemmelse om Statsgaranti forlænges for 3 Aar.

Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i det høje Ting.

Jeg skal dernæst tillade mig for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 164 af 16. Maj 1934 om*

Lempelser for visse Laan til sønderjyske Landbrugere, Haandværkere, handlende og Fiskere m. fl., saaledes som denne er ændret senest ved Lov Nr. 274 af 15. Maj 1946.

Lovgivningen om disse Spørgsmaal paa-begyndtes i 1934. Motiveringen for denne særlige Lovgivning var navnlig den stærke Gældsstiftelse for Landbrugsejendommene i Sønderjylland, der var foregaaet under gode Konjunkturer i den Hensigt at omlægge Driften til mere intensiv Udnyttelse af Jorden. Dette Forhold samt Standsninger i Kreatureksporten og den uheldige Jordfordeling m. v. havde bevirket, at Landbrugs-krisen i Sønderjylland i højere Grad end i det øvrige Land havde sat Landbrugerne bag ud med Hensyn til Indbetaling af Termins-ydelser.

Loven fik i første Omgang kun Gyldighed i 2 Aar. Den fornyedes i 1936, 1939, 1941, 1943, 1945 og senest ved Lov Nr. 274 af 15. Maj 1946, saaledes at den udløber den 31. December 1947.

Begrundelsen for den sidste Forlængelse var, at en Del af det sønderjyske Landbrug fortsat arbejdede under særlige Driftsforhold og var behæftet med større Gæld end Landbrug i det øvrige Land, og at der, uanset den indtraaede Bedring i Landbrugs Forrentningsevne ogsaa for de sønderjyske Landsdeles Vedkommende, dog her stadig var Vanskeligheder, som motive-rede en Fortsættelse af den hidtidige Lovgivning paa dette Omraade. Man fandt det dog naturligt, at der efter 1. Januar 1941 kun er sket Nedsættelse af kontraktmæssige Afdrag, for saa vidt Rentelettelsesudvalget efter Andragende i det enkelte Tilfælde fandt, at ganske særlige Omstændigheder taler derfor.

Man staar nu paa ny over for Spørgs-maalet om, hvorvidt denne Lovgivning bør ophøre, eller den skal fortsættes ud over December Termin 1947. Der har været afholdt et Møde, hvori Repræsentanter for de sønderjyske Akkordudvalg samt Sønderjysk Hypoteklaanefond og Laanekassen for Sønderjylland har forhandlet med det Udvalg, der administrerer Rentelettelses-loven.

Under de paa Mødet førte Forhandlinger, var der fra alle Sider Enighed om, at det under de forhaandenværende usikre økonomiske Forhold for Landbruget, der bl. a. paavirkes af det mindre Høstudbytte i inde-værende Aar, som paa Grund af de særlige Driftsforhold gør sig stærkt gældende inden for det sønderjyske Landbrug, maa anses for paakrævet at søge Loven forlænget, i hvert Fald i yderligere 2 Aar, til hvilket